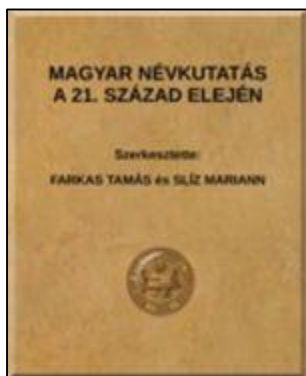

Farkas Tamás – Slíz Mariann (szerk.)

Magyar névkutatás a 21. század elején. Hajdú Mihály emlékére (Zántó Edina)

MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG – ELTE MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI ÉS FINNUGOR
INTÉZET. BUDAPEST. 2015. 278 OLDAL

Hogyan használható egy névtani kötet a középiskolai tanításban?

Hajdú Mihály emlékére készült a névkutatás jelenlegi állapotáról szóló összefoglaló munka. Alapja a *Neveink világa – A magyar névkutatás helyzete és feladatai* című szakmai konferencia volt, amelyet 2014-ben az ELTE BTK-n rendeztek meg.

A kötet három nagyobb fejezetből áll: *A névtan mint tudományos diszciplína*; *A magyar névtan kutatási területei*; *Hajdú Mihály emlékezete*. Az első nagy egység összefoglalja a névtan és a társtudományok kapcsolatát, bemutatja a nemzetközi névkutatás helyzetét, a magyar névkutatással való kapcsolatát, foglalkozik a névkutatás tudományos fórumaival, intézményeivel és végül a határon túli magyar névkutatással.

A második nagy fejezet a magyar névtan kutatási területeiről ad információt: általános névtan, történeti és mai személynevek, történeti helynevek és mai helynevek kutatása, írói névadás és alkalmazott névtan. Az utolsó egység pedig Hajdú Mihálynak állít emléket – kollégák és tanítványok vallanak róla. A kötet bőséges bibliográfiával is rendelkezik, amelyet a cikk alcímét figyelembe véve használhat az érdeklődő (középiskolai) tanár.

A jelenleg érvényben levő kerettantervek egyike sem (sem a gimnáziumi, sem a szakgimnáziumi, szakközépiskolai, szakiskolai) tartalmaz órakeretet a névtan számára. Ez viszont nem jelenti azt, hogy középiskolában (vagy már az általános iskolában is) nem foglalkozhat a tanár névtannal. Számtalan olyan helyzetet teremt a tananyag vagy akár a diákok kíváncsisága, amikor a névtannak hasznát lehet venni. A *Magyar névkutatás a 21. század elején* olyan segítséget ad a témában, amelyet érdemes kihasználni.

A kötet megtalálható az interneten (1), tehát nagyon könnyű információt keresni benne. Nemcsak a tanár dolgozhat vele, hanem a tanulókat is be lehet vonni bizonyos témák felkutatásába. Névtani témákat a tudomány interdiszciplináris jellegénél fogva nemcsak magyar nyelvi órán, hanem irodalom-, történelem- és földrajzórán is feldolgozhatunk.

A tanulmányokhoz készült szakirodalmi listák rengeteg anyagot, ötletet adnak a névtan bármelyik területéhez (kiemelt témák: történeti személynevek, mai személynevek, történeti helynevek, mai helynevek, írói névadás, alkalmazott névtan, határon túli kutatások). Összegyűjtik a 20. század végétől (időnként korábbi utalásokkal is) megjelenő névtannal foglalkozó tanulmányok, cikkek jelentős mennyiségét. Ezeknek a műveknek egy része szintén elérhető az interneten (például a *Névtani Értesítő* összes kötete: 2), így könnyen hozzáférhetők. Természetesen ha lelkes diákokkal van dolgunk, könyvtári kutatásra is rávehetjük őket. Előnye a munkának az is, hogy felméri a névtan jelenlegi helyzetét, illetve több esetben utal a jövőben szükséges feladatokra, kutatásokra.

A kézikönyv számos névszótárra is felhívja a figyelmet, amelyek egy része közforgalomban van, illetve interneten is megtalálható. Ilyen például Fercsik Erzsébet és Raácz Judit kötete, a *Keresztnevek enciklopédiája*. Ehhez az anyaghoz készült Fercsik Erzsébet munkafüzete (2014), amelynek adatai

megtalálhatók az interneten, de maga a munkafüzet nem. Az utónevek iránt érdeklődők könnyen hozzájuthatnak információkhoz az Utónévkereső oldalon (3). Helynévi anyag felkutatásához segítséget nyújt például a Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének listája (4), a *Magyar Névarchívum Kiadványai*, valamint a *Magyar Digitális Helynévtár* (5).

Az *Alkalmazott névtan* című fejezet külön is érdekes lehet, hiszen azzal foglalkozik, hogyan lehet ezt a tudományterületet a gyakorlatban hasznosítani. Talán ez a téma áll legközelebb a diákok világához. Érdekelheti őket a keresztnévdívat (hogyan lehet új/idegen keresztnévet anyakönyveztetni), a névízlés, családnevek eredete, kialakulása, a névváltoztatás, az asszonynévi formák választásának lehetősége, a ragadványnevek, becenevek, állataik nevének eredete, talán szűkebb környezetük helynevei, intézményi nevei vagy akár mozik, kávézók, cukrászdák nevei, autók márkanevei stb. Erre jó alkalmat teremthet egy-egy osztályfőnöki óra, ahol szóba kerülhetnek például a helytörténet kapcsán helynevek vagy a diákok nevei kapcsán a névdívat, a névadás. Mindezekhez bőséges bibliográfia található a kötetben.

Ezekhez az ötletekhez az *Anyanyelv-pedagógiában*, a *Névtani Értesítő*ben vagy éppen a fenti kötet bibliográfiájában találhatunk kiegészítést, segítséget. Vörös Ferenc cikke (2015) azzal foglalkozik, hogy miként hasznosíthatók a *Névtani Értesítő* tanulmányai a magyartanításban, Gelegonyáné Katona Ágnes (2015) a gimnazisták névtani tájékozottságát vizsgálja. F. Láncz Éva (2016) a névtudományi ismeretek magyar nyelvi órán való megjelenését tárgyalja, illetve nagyon ötletes feladatokat ad ahhoz, hogyan jelenhet meg a névtan az anyanyelvi órán – akár szóelemekről, akár stilisztikáról, akár szó szerkezetekről stb. van szó. A tanulmánykötetben Raátz Judit *Alkalmazott névtan* című munkájának egy fejezete (*Név és iskola, névtani ismeretterjesztés*) is szorosan kapcsolódik annak vizsgálatához, miként lehet beépíteni a névtant az iskolák tananyagába (227–247). Haindrich Helga Anna (2013) a *nyest.hu* ismeretterjesztő tudományos hírportál azon írásait elemzi, amelyek nevekkal foglalkoznak (hely-, személy-, intézmény-, állatnevek stb.).

A középiskolai tananyag áttekintésekor sok esetben kitérhetünk a névtanra – persze figyelembe véve a kerettanterv megkötéseit, óraszámait. Azt, hogy mennyire használható ehhez a *Magyar névkutatás a 21. század elején* által közölt ismeretanyag, egy rövid ismertetés keretein belül nem lehet bemutatni. Ezért ez a cikk csak önkényesen válogat a lehetőségek közül, és igyekszik figyelembe venni azt a kikötést, hogy egy tanár – szaktól függetlenül – mennyire tudja beépíteni órájába a névtant.

A következőkben olyan témákról lesz szó, amelyek kapcsolódhatnak a középiskolában tanított tananyagokhoz vagy tantárgyakhoz. A válogatás elsősorban a magyar nyelv és irodalom tantárgy tananyagát veszi figyelembe, de történelem- vagy földrajzórákhoz is ajánl hasznosítható bibliográfiát. A továbbiakban egy-egy témához kínál a cikk irodalomjegyzéket – szigorúan a kötet anyagából merítve –, de a teljesség igénye nélkül.

A szórványemlékeink megismerése a 9. évfolyamon irodalom-, a 12. évfolyamon az anyanyelvi órán kerül szóba. A *Tihanyi apátság alapítólevele* egyik fontos forrásunk, hiszen a latin nyelvű szövegben magyar személy- és helynevek is vannak, amelyekre érdemes felhívni a diákok figyelmét. Természetesen történelemórán I. András kapcsán is lehet beszélni az alapítólevélben előforduló nevekről, azok keletkezéséről, motivációjukról, névadási szokásokról. Ehhez nyújtanak segítséget például a következő munkák: Fehértói 2006, 2007; Hoffmann 2007, 2010; Szentgyörgyi 2011, 2013, 2014; Zelliger 2005.

Az írói névadás vizsgálata sem kerettantervi anyag, de irodalomórákon szóba kerülhet, hiszen némely név kapcsán akár a gyerekek kezdenek el érdeklődni (főleg, ha az osztályban vannak azonos nevet viselő diákok), akár a mű megértéséhez, a szereplők jellemének a megismeréséhez hozzátartozik a név jelentése, keletkezésének (kitalálásának) körülménye. A kitalált nevek többsége személynév, és jóval ritkábban fordulnak elő ilyen módon megalkotott helynevek. Ha valaki a 11. évfolyamon Krúdy írói névadásával foglalkozik, akkor hasznosíthatja a *Boldogult úrfikoromban* című művéhez Angyal László (2014), a *Szindbádhoz* pedig Pethő József (1999, 2000, 2008) tanulmányait.

A 12. évfolyamos tananyag és az érettségi témakörök része az irodalom határterületei. Ebben a témában is találunk olyan cikkeket, amelyek a névtan részét képezik. Ha a tanár *Harry Pottert* választ, akkor használhatja hozzá Bakonyi Dóra (2008) és Hertelendy Réka (2011) cikkét. A *Névtani Értesítőben*, a *Magyar Névtani Dolgozatokban* többször találhatunk ehhez az érettségi témakörhöz segédletet. A *Gyűrűk Ura* helyneveivel foglalkozik Belényi Dániel (2001); Bene Zoltán (1991) Rejtő Jenő regényeinek neveit dolgozza fel statisztikai szempontból; Sudár István (1991) pedig a humor megjelenését vizsgálja Rejtő neveiben.

A 20. századi és a kortárs szerzők is érintettek a névtani elemzésekben. Ebben a két témakörben a tanár választhat szerzőket és műveket is, hiszen a kerettanterv nem köti meg ezeket, csak javasol. Találhatunk Orbán Ottóhoz (Boda–Porkoláb 2008), Gion Nándorhoz (Bence 2008) Sarkadi Imréhez (P. Csige 1999), Ottlik Gézához (Farkas 1997, 1999), Németh Lászlóhoz (Kornyné Szoboszlai 1997, 1999, 2000) cikkeket a témában.

Természetesen Ady, Arany, Babits, Jókai, József Attila, Karinthy, Kosztolányi, Mikszáth, Petőfi, Tamási Áron stb. sem maradhat ki a feldolgozásokból, az ő névadásukkal kapcsolatban tartalmaz T. Somogyi Magda cikkének bibliográfiája utalásokat a bemutatott kötetben (207–226).

Az anyanyelvi órán a nevek helyesírása rendszerint problémát okoz a diákoknak: a helynevek, a márkanév, az intézmények, az újságok, a folyóiratok, a díjak nevei szinte „mumusnak” tekinthetők a tanulók körében. Mégis ha a helyesírást egy kis névtannal ötvözzük, talán érdekesebb lesz a megtanulandó lecke is. Fercsik Erzsébet cikke (2005) a magyar helyesírás szabályainak 11. kiadásához készült, de érdemes áttekinteni a kiemelt példákat.

A 10. évfolyamon a kerettantervben megadott jelentéstani egységhez jól kapcsolható a nevek motivációja is. Akár utcanevéről (Havas 2008), akár ragadvány- vagy becenevekről legyen szó például négy váci középiskolában (Dóra 2002) vagy az internetes kommunikációban (Heltovics 2009).

Történelemórán is hasznosítható a kötet. Trianon kapcsán érdemes a diákoknak feldolgozni Szabó Mihály Gizella 2007-es cikkét a szlovákiai helynevekről, amelynek segítségével rálátást kapnak a kisebbségben élő magyarok helyzetére, de nemcsak 1920 körül, hanem a rendszerváltás idejéről is. Ez utóbbi időszak kárpátaljai személynévhasználatáról is szerezhető információ Balla Andrea cikkéből (2010). A 11. évfolyamon, ha szóba kerül a Nagyatádi Szabó István-féle földreform, ki lehet térni arra is, hogy a társadalmi változások milyen módon befolyásolják a helyneveket (Mikešy 2009). Emellett tájegységek, városok, falvak helynévanyagait feldolgozó cikkeket is találunk, amelyek fakultáción, honismereti szakkörön felhasználhatók. Megtalálható például Győr vármegye (Bényei–Pethő 1998) Vas megye egy-egy részének anyaga (Kiss–Zágorhidi 2008), vagy speciális témaként lehet foglalkozni például az etnikai viszonyok megjelenésével a helynevekben (Póczos 2009; Rácz 2004a, 2004b).

Földrajzórán a különböző helynévtárak megismerése, használata (faluk, városok, a lakóhely külterületének elnevezései) adhat információt a szűkebb környezetről. Vizsgálni lehet egy helynévnek az idők folyamán bekövetkezett változásait, a név és a térképi hely viszonyát, a névadás motivációját. Jól hasznosítható a térképen való eligazodáshoz Lelkes György szótára (2011). De történeti térképekkel is lehet foglalkozni fakultáció keretében felhasználva például Török Tamás 2002-es munkáját.

A mű méltó emléket állít Hajdú Mihály munkásságának, aki magyartanárok generációit nevelte ki az ország több felsőoktatási intézményében, programokat, pályázatokat vezetett, értékelt, ismeretterjesztő írásokkal és nyilatkozatokkal próbálta népszerűsíteni a névtan tudományát, ahogy a közoktatás számára készült *Magyar tulajdonnevek* kötete (1994) is kifejezetten ezt a célt szolgálta.

A Tanár úr emlékét felidéző írások elé Kiss Jenő írt bevezetőt, amely összefoglalja a több mint negyven éven át a névtant szolgáló életművet. Kiss Jenő hat pontban foglalta össze Hajdú Mihály munkásságát: „1. A magyar leíró névtan utóbbi négy évtizedének ő volt a meghatározó alakja, különösen a személynév kutatás területén. 2. A névtan egyetemi oktatásának megszervezésében,

elismertetésében, népszerűsítésében hervadhatatlan érdemei vannak. 3. Élen járt a kutatásban és tanítványok nevelésében. 4. [...] szenvedélyesen, tehát áldozatokat is hozva művelte szeretett tudományát. Különböző sorozatai több száz kötetének a megjelentetése sok idejét elvitte. [...] 5. Adatgyűjtő és -közzétevő buzgalma párját ritkítja. [...] 6. Határozott nemzettudata volt, s vallotta, hogy a nyelvész adósa anyanyelvközösségének” (253).

A Magyar névkutatás a 21. század elején című kötetet jó szívvel lehet ajánlani a szakma számára, magyart, történelmet, földrajzot tanító tanároknak, osztályfőnököknek, az érdeklődő olvasóknak, a nagyközönségnek, azaz mindenkinek, akit a névtan valamennyire érdekel.

Összefoglalásul elmondható, hogy nem könnyű áttekinteni a kötetet úgy, hogy a névtan középiskolában való felhasználására fókuszáljon az ismertetés. Természetes, hogy minden téma nem emelhető ki terjedelmi korlátok miatt, de ötletek adhatók a felkínált lehetőségek (tanulmányok, bibliográfia) kiaknázására.

Irodalom

- Angyal László 2014. Nevek szemiotikai holdudvarában (a Krúdy-hősök „varázshegye”). In: Bauko János – Benyovszky Krisztián (szerk.) *A nevek szemiotikája*. Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Kara – Magyar Szemiotikai Társaság. Nyitra–Budapest. 198–216. http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/9564/1/A_nevek_szemiotikaja_kotet.pdf (2017. október. 1.)
- Bakonyi Dóra 2008. A szereplők tulajdonneveinek fordítási kérdései a Harry Potter-kötetekben. In: Bölcskei Andrea – N. Császi Ildikó (szerk.) *Név és valóság. A VI. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai (Balatonszárszó, 2007. június 22–24.)*. A Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Kiadványai 1. Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. Budapest. 519–527.
- Balla Andrea 2010. A rendszerváltások következményei a kárpátaljai magyar személynévhasználatban. In: Hires-László Kornélia – Karmacs Zoltán – Márku Anita (szerk.) *Nyelvi mítoszok, ideológiák, nyelvpolitika és nyelvi emberi jogok Közép-Európában elméletben és gyakorlatban*. Tinta Könyvkiadó – II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Hodinka Antal Intézete. Budapest–Beregszász. 394–397.
- Belényi Dániel 2001. Megjegyzések A Gyűrűk Ura névanyagához. (Helynevek). *Névtani Értesítő* 23: 96–106.
- Bence Erika 2008. A nevek jelölte metaforikus tér Gion Nándor Testvérem, Joáb című regényében. In: Bölcskei Andrea – N. Császi Ildikó (szerk.) *Név és valóság. A VI. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai (Balatonszárszó, 2007. június 22–24.)*. A Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Kiadványai 1. Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. Budapest. 527–532.
- Bene Zoltán 1991. Rejtő Jenő regényeinek névstatisztikái. In: Hajdú Mihály (szerk.) *Dolgozatok az írói névadásról* 1. *Magyar Névtani Dolgozatok* 93. ELTE. Budapest. 101–110.
- Bényei Ágnes – Pethő Gergely 1998. Az Árpád-kori Győr vármegye településneveinek nyelvészeti elemzése. *A Magyar Névarchívum Kiadványai* 2. Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. Debrecen.
- Boda István Károly – Porkoláb Judit 2008. A tulajdonnevek (személynevek) vizsgálata Orbán Ottó *A keljőljancsi jegyese* (1992) és *Kocsmában mész a vén kalóz* (1993–94) c. kötetében. In: Bölcskei Andrea – N. Császi Ildikó (szerk.) *Név és valóság. A VI. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai (Balatonszárszó, 2007. június 22–24.)*. A Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Kiadványai 1. Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. Budapest. 533–539.
- P. Csige Katalin 1999. Névadás és névhasználat Sarkadi Imre *A gyáva* című kisregényében. *Névtani Értesítő* 21: 287–290.

- Dóra Zoltán 2002. Egy kisváros tanári ragadványneveiről. *Névtani Értesítő* 24: 42–55.
- Farkas Edit 1997. „A rossz arcú, himlőhelyes, nyiszlett kis Varjúnak tulajdonképpen Varga János volt a neve. Már ezt is tudtam. Azt hittem, hogy már mennyi mindent tudok.” [...] A nevek szerepe Ottlik Géza: Iskola a határon című regényében. *Névtani Értesítő* 19: 68–77.
- Farkas Edit 1999. A földrajzi nevek atmoszférateremtő szerepe Ottlik Géza Iskola a határon című regényében. *Névtani Értesítő* 21: 305–310.
- Fehértói Katalin 2006. Az 1055. évi Tihanyi alapítólevél személy- és helyneveinek eredetéről. *Névtani Értesítő* 28: 161–170.
- Fehértói Katalin 2007. A Tihanyi alapítólevél és néhány 11. századi személynévünk eredetéről. In: Érszegi Géza (szerk.) *Tanulmányok a 950 éves Tihanyi alapítólevél tiszteletére*. Tihanyi Bencés Apátság. Tihany. 67–76.
- Fercsik Erzsébet 2005. Névtan és helyesírás találkozása egy kézikönyvben. *Névtani Értesítő* 27: 333–339.
- Fercsik Erzsébet 2014. *Keresztnevek. Munkafüzet a Tinta Könyvkiadó Keresztnevek enciklopédiája című kiadványához*. Anyanyelvi Kompetenciafejlesztő Munkafüzetek 3. Tinta Könyvkiadó. Budapest.
- Fercsik Erzsébet – Raátz Judit 2009. *Keresztnevek enciklopédiája. A leggyakoribb női és férfinevek*. A Magyar Nyelv Kézikönyvei 16. Tinta Könyvkiadó. Budapest. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tinta/TAMOP-4_2_5-09_Keresztnevek_enciklopediaja/adatok.html (2017. október 1.)
- Gelegonyáné Katona Ágnes 2015. Gimnazisták névtani tájékozottsága. *Anyanyelv-pedagógia* 3. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=582> (2017. október 3.)
- Haindrich Helga 2013. Névtani kérdések a nyest.hu-n. *Névtani Értesítő* 35: 237–243.
- Hajdú Mihály 1994. *Magyar tulajdonnevek*. Szende Aladár: A magyar nyelv tankönyve középiskolásoknak című könyv tematikus füzetei 3. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest.
- Havas Péter 2008. Budapest utcanév-változásainak motivációs tényezői az 1950-es években. In: Bölcseki Andrea – N. Császi Ildikó (szerk.) *Név és valóság. A VI. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai (Balatonszárszó, 2007. június 22–24.)*. A Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Kiadványai 1. Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. Budapest. 156–163.
- Heltovics Éva 2009. Ragadványnév-adási motivációk budapesti fiatalok körében. *Névtani Értesítő* 31: 83–89.
- Hertelendy Réka 2011. Fordítói kihívások és megoldások a magyar nyelvű Harry Potter-kötetekben. *Névtani Értesítő* 33: 133–145.
- Hoffmann István 2007. A Tihanyi alapítólevél szórványaihoz: Tichon, Balatin, Petra, Fuk. *Névtani Értesítő* 29: 7–22.
- Hoffmann István 2010. A Tihanyi alapítólevél mint helynévtörténeti forrás. *A Magyar Névtudományi Kiadványai* 16. Debreceni Egyetemi Kiadó. Debrecen. <http://real-d.mtak.hu/37/2/HI-DISSZ.pdf> (2017. október 01.)
- Kiss Gábor – Zágorhidi Czigány Balázs 2008. A Vas megyei Őrség településnevei. *Helynévtörténeti Tanulmányok* 3: 215–224.
- Kornyané Szoboszlai Ágnes 1997. Játék a nevekkel (Németh László névadási indítékairól). In: B. Gergely Piroska – Hajdú Mihály (szerk.) *Az V. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai (Miskolc, 1995. augusztus 28–30.) 1–2*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 209. Magyar Nyelvtudományi Társaság – Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Intézet. Budapest–Miskolc. 2: 541–549.
- Kornyané Szoboszlai Ágnes 1999. A tulajdonnév hiányáról Németh László irodalmi (írói) névadása ürügyén. *Magyar Nyelvjárások* 37: 305–309.
- Kornyané Szoboszlai Ágnes (szerk.) 2000. „Megvolt a keresztelő is.” Dolgozatok Németh László irodalmi névadásáról. *A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi*

- Intézetének Kiadványai* 75. A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Intézete. Debrecen.
- F. Lánicz Éva 2016. Névtudományi ismeretek a magyar nyelvi órán. *Anyanyelv-pedagógia* 4. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=653> (2017. október 3.)
- Lelkes György 2011. *Magyar helységnév-azonosító szótár*. Argumentum – KSH Könyvtár. Budapest.
- Mikesy Gábor 2009. 20. századi társadalmi változások hatásai a helynevekre. *Helynévtörténeti Tanulmányok* 4: 143–148. <http://mnytud.arts.klte.hu/ht/4/10mikesy.pdf> (2017. október 1.)
- Pethő József 1999. Krúdy Gyula személynévadása első Szindbád-kötetében. *Névtani Értesítő* 21: 299–304.
- Pethő József 2000. „Aki az igazi nevünkön nevez végre...” Krúdy Gyula írói névadása a Szindbád megtérése című kötetben. *Névtani Értesítő* 22: 97–103.
- Pethő József 2008. Szabó Szindbád és társai. A névadás szerepe a Krúdy-stílus iróniájában. In: Bölcskei Andrea – N. Császi Ildikó (szerk.) *Név és valóság. A VI. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai (Balatonszárszó, 2007. június 22–24.)*. A Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Kiadványai 1. Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. Budapest. 597–602.
- Póczos Rita 2009. Etnikai viszonyok tükröződése a helynévmodellekben. *Helynévtörténeti Tanulmányok* 4: 17–34.
- Rácz Anita 2004a. Bihar vármegye etnikai viszonyai az ómagyar kori helynevek tükrében. In: Farkas Ferenc (szerk.) *Magyar névtani kutatások itthon és határainkon túl*. Névtani tanácskozás Jászberényben, 2003. október 14–18. Magyar Nyelvtudományi Társaság – Szent István Egyetem Jászberényi Főiskolai Kar – TIT Jászszági Szervezete – Jászok Egyesülete. Budapest. 199–206.
- Rácz Anita 2004b. Népeéstörténet és helynévkutatás (A régi Bihar megye etnikai viszonyaihoz). *Helynévtörténeti Tanulmányok* 1: 63–89.
- Sudár István 1991. Rejtő Jenő humora a nevekben. In: Hajdú Mihály (szerk.) *Dolgozatok az írói névadásról* 1. *Magyar Névtani Dolgozatok* 93. ELTE. Budapest. 96–100.
- Szabómihály Gizella 2007. Magyar neve? Szlovákiai magyar helységek standardizációs problémái. *Névtani Értesítő* 29: 189–200.
- Szentgyörgyi Rudolf 2011. A Tihanyi alapítólevél személynévei I. Középkori okleveleink teonimái. *Névtani Értesítő* 33: 9–28.
- Szentgyörgyi Rudolf 2013. A Tihanyi alapítólevél személynévei II. Az alapítólevél hagionimái. *Névtani Értesítő* 35: 157–178.
- Szentgyörgyi Rudolf 2014. *A Tihanyi apátság alapítólevele. Az alapítólevél szövege, diplomatikai és nyelvi leírása*. ELTE Eötvös Kiadó. Budapest. http://real.mtak.hu/16989/1/TihanyiApatsag_1_HT.pdf (2017. október 1.)
- Török Tamás 2002. *Zoboralja földrajzi nevei a történeti térképek tükrében*. Akadémiai Kiadó. Budapest.
- Vörös Ferenc 2015. Miként hasznosíthatók a *Névtani Értesítő* tanulmányai a magyartanításban. *Anyanyelv-pedagógia* 3. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=585> (2017. október 3.)
- Zelliger Erzsébet 2005. *A Tihanyi Alapítólevél*. Bencés Kiadó. Pannonhalma.
- (1) A kötet elérhetősége. <http://mek.oszk.hu/14700/14775/14775.pdf> (2017. szeptember 27.)
- (2) Névtani Értesítő. <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/6721> (2017. szeptember 27.)
- (3) Utónévkereső portál. <http://corpus.nytud.hu/utonevportal> (2017. szeptember 27.)
- (4) Magyar Névarchívum Kiadványai. <http://mnytud.arts.unideb.hu/nevarch.php> (2017. szeptember 27.)
- (5) Magyar Digitális Helynévtár. <http://mdh.unideb.hu> (2017. szeptember 27.)

Zántó Edina: How can an onomastic volume be used in secondary school teaching?

Az írás szerzőjéről

Zántó Edina

magyar–történelem szakos középiskolai tanár, igazgató, BGSZC Fáy András
Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakgimnáziuma, Budapest
zantoedina[kukac]gmail.com